

FOLKEHØGSKOLERÅDET

Norsk Folkehøgskolelag (NF) • Noregs Kristelege Folkehøgskolelag (NKF)

Folkehøgskolene
Folkehøgskoleorganisasjonene
Folkehøgskolebladene

Jnr. 25/13/Rundskriv
FHSR-rundskriv 6/13
Oslo 25. april 2013

Elevstipendiater - et lærerikt og nyttig år

Folkehøgskolerådet viser til tidligere rundskriv om stipendiatstillingen i folkehøgskolen og til flere utredninger om samme sak, bl.a. av Kristian Abelsen og av Lars Sigve Meling. Elevstipendiaterne flest opplever dette andre året som svært meningsfullt – og de fleste skolene er også meget positive til ordningen.

For at ordningen med stipendiater skal fungerer best mulig ønsker Folkehøgskolerådet å si følgende:

Definisjon

- Stipendiateleven er en ordinær elev på lik linje med andre elever på skolen og med alle elevrettigheter og – plikter som følger av Lov om folkehøgskoler.
- Skolen mottar ordinært tilskudd fra departementet for stipendiaten.
- Elevstipendiaten er andreårselev som får stipend av skolen og som også kan motta stipend fra Statens lånekasse.
- Skolens stipend til eleven består vanligvis av fri kost og losji, pluss eventuelle lommepenger.
- Stipendiateleven gir skolen motytelser bl.a. innen miljøaktivitet, som lærerassistent og på andre måter. Disse oppgavene er knyttet til læringsprogrammet.

Krav til ordningen

- Elevstipendiaten skal ha klare avtaler med skolen for sin undervisning og sitt læringsprogram som andreårselev.
- Arbeidsinnsatsen som kreves er tydelig definert inn under undervisningsopplegget for andreårselever.
- Elevstipendiaten skal ha minimum 24 timer undervisning per uke.
- All undervisning og praksis skal foregå under pedagogisk ledelse av ansvarlig lærer. Dette gjelder eksempelvis når eleven blir gitt en undervisnings - eller tilsynsrolle under ledelse og hovedansvar av lærer.

Elevstipendiat og lønnet arbeid

Folkehøgskolerådet anbefaler at elevstipendiaten har en rendyrket elevrolle. Bare unntaksvis bør eleven ha et arbeidsforhold til skolen hvor det da er opprettet en egen arbeidsavtale basert på gjeldende avtale og tariff. Dette skal i så fall komme i tillegg til undervisningsplan/læringsprogram.

Ettersom fritak for skatteplikt på stipend og lommepenger tar utgangspunkt i at eleven er utenfor arbeidsforhold – er det en vanskelig balansegang overfor skattemyndighetene hvis eleven gis lønnet oppgave(r). Også størrelsen på stipendet kan være et moment når det gjelder skatteplikt.

FOLKEHØGSKOLERÅDET

Norsk Folkehøgskolelag (NF) • Noregs Kristelige Folkehøgskolelag (NKF)

I likningens ABC heter det:

6,2 Utdanningsstipend utenfor arbeidsforhold

Utdanningsstipend utenfor arbeidsforhold er ikke skattepliktig når det utbetales for å gå på skoler, høyskoler og universiteter frem til avsluttende eksamen. Det arbeidet som utføres ved å gjennomføre selve studiet, gir ikke stipendiet karakter av å være i arbeidsforhold. Skattefriheten vil også gjelde lommepenger, fri kost og losji på skolen.

I andre tilfeller er utdanningsstipend utenfor arbeidsforhold i alminnelighet skattepliktig inntekt. Dette gjelder når stipendet er av en slik størrelse at det er egnet til å bidra vesentlig til mottakers levekostnader i studieperioden....

Elevene kan dermed trolig ikke ha et omfattende arbeidsforhold til skolen og beholde skattefritaket på stipendet. I tillegg er skolene medlemmer av Virke eller KS og har tariffavtaler å forholde seg til.

Konklusjon

1. Folkehøgskolerådet anbefaler at de skolene som ønsker å ha elevstipendiat, lager et fullverdig undervisningsopplegg med **egne** lærerressurser innenfor et **opplegg som er en videreføring av første året som elev og som legger inn opplegg med** ledertrening og miljøaktiviteter som en naturlig del av undervisningsopplegget.
Et slikt opplegg ligger innenfor reglene for «utdanningsstipend utenfor arbeidsforhold»
2. Elevstipendiater som arbeidstakere (som får lønn), krever tarifflønn med arbeidsgiveravgift og andre sosiale avgifter og skatteplikt. Spørsmålet om elevene dermed også skal skatte for skolens stipend (les fri kost og losji + eventuelle lommepenger), må også vurderes.

Med hilsen for Folkehøgskolerådet

Edgar Fredriksen/s/
Leder

Odd Arild Netland/s/
sekretær